

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ**

Ф 017-1.113-2026

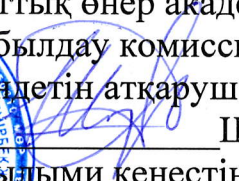
30.04.2026 ж.

Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік
күжат түрі

Беті 1 / 9

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясының
қабылдау комиссиясы төрағасының
міндетін атқарушы

 Ш. Ергөбек
(Ғылыми кеңестің №10 хаттамасы,
2026 жылғы «30» сәуір)

**БАҒДАРЛАМА
МАГИСТРАТУРАҒА ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
7M02184 – КИНО ЖӘНЕ ТЕЛЕДИДАР РЕЖИССУРАСЫ**

Алматы

2026 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 2 / 9

Әзірлеген

Бакеева М.К. – «Кино және ТД» факультетінің деканы, PhD;

Әбішев С.Е. – «Экран өнерлерінің режиссурасы» кафедрасының меңгерушісі, PhD;

Талқыланды

«Экран өнерлерінің режиссурасы» кафедрасының отырысында

№9 хаттама, 2026 жылғы «09» сәуір

«Экран өнерлерінің режиссурасы» кафедрасының меңгерушісі Әбішев С.Е.

Келісілді

Ғылыми жұмыс жөніндегі проректор Халықов Қ.З.

Ғылыми кадрларды даярлау бөлімінің басшысы Күлшанова А.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 3 / 9

МАГИСТРАТУРАҒА ТҮСУ ЕМТИХАНДАРЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім беру бағдарламалары топтары: М028 – Режиссура

Білім беру бағдарламасы:

7М02184 – Кино және теледидар режиссурасы (Ғылыми-педагогикалық бағыт, оқу мерзімі 2 жыл)

1. Жалпы ережелер

Осы кіру емтихандарының бағдарламасы Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына, ҚР-ның «Ғылым туралы» Заңына, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың Типтік қағидаларына, сондай-ақ Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының (ҚазҰӨА) магистратураға қабылдау қағидаларына сәйкес әзірленді.

Кіру сынақтары түсушілердің теориялық және практикалық даярлық деңгейін, олардың шығармашылық қабілеттерін, аналитикалық ойлауын және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіби білім беру бағдарламаларын меңгеруге дайындығын анықтауға арналған.

Оқуға түсу кезінде В023 «Режиссура» тобының білім беру бағдарламаларының түлектеріне басымдық беріледі. Өзге сабақтас білім беру бағдарламаларының түлектері кәсіби портфолио болған жағдайда және/немесе белгіленген пререквизиттерді меңгергеннен кейін қабылдануы мүмкін.

2. 7М02184 – «Кино және теледидар режиссурасы» магистратурасының білім беру бағдарламасы бойынша түсушілерге қойылатын негізгі талаптар:

Магистратураға түсуші келесі құзыреттерге ие болуы тиіс:

Түсінігі болуы тиіс:

- кино және телевидение режиссері мамандығының мәні мен әлеуметтік маңызы, оның мәдениет, өнер және медиа-коммуникациялар саласындағы рөлі туралы;
- әлемдік, отандық және қазіргі заманғы кино және телевизия өнерінің даму кезеңдері мен аудиовизуалды мәдениеттің негізгі үрдістері туралы;
- көркем, деректі, анимациялық кино мен телевизиялық жобалардың ерекшеліктері, экрандық өнердің әртүрлі жанрларындағы режиссерлік қызметтің спецификасы туралы;
- аудиовизуалды контент өндірудің заманауи технологиялары, цифрлық өндіріс пен постпродакшн құралдары туралы;
- режиссердің шығармашылық үдерісті ұйымдастырудағы, авторлық және өндірістік топтармен өзара әрекеттесудегі рөлі туралы;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 4 / 9

- экрандық өнер мен аудиовизуалды медиа саласындағы ғылыми зерттеулердің заманауи бағыттары туралы.

Білуі тиіс:

- кино өнері, телевидение және басқа да аудиовизуалды өнер түрлерінің теориясы мен тарихын;
- әлемдік және отандық режиссураның негізгі бағыттарын, стильдерін, мектептері мен шығармашылық әдістерін;
- экрандық туындының драматургиялық құрылымының қағидаларын, композиция заңдылықтары мен көркемдік бейне жасаудың тәсілдерін;
- әдеби және сценарийлік материалды, экрандық шығарманы режиссерлік талдау әдістерін;
- актермен, деректі фильм кейіпкерімен, жүргізушімен және шығармашылық топ мүшелерімен жұмыс істеу ерекшеліктерін;
- түсіру, монтаж, дыбыс режиссурасы және визуалды эффектiлердің заманауи технологияларын;
- кино және телевидение саласындағы ғылыми зерттеу әдістерін.

Түсінуі тиіс:

- экрандық өнер құралдары арқылы көркем бейне қалыптастырудың заңдылықтарын;
- режиссураның драматургиямен, операторлық өнермен, дыбыс режиссурасымен, сценографиямен, монтажбен және продюсерлік қызметпен өзара байланысын;
- экрандық туындының жанрына, форматына және мақсатты аудиториясына сәйкес көркемдік шешімдерді қалыптастыру ерекшеліктерін;
- киноиндустрияның, телевидениенің, цифрлық платформалар мен жаңа медианың даму үдерістерін;
- ұлттық мәдени дәстүрлер мен әлемдік көркемдік тәжірибенің аудиовизуалды туындылар жасаудағы маңызын;
- кино және телевидение саласындағы теориялық, практикалық және білім беру мәселелерін.

Меңгеруі тиіс:

- сценарийді, әдеби және деректі материалды режиссерлік талдау дағдыларын;
- экрандық туындының режиссерлік тұжырымдамасы мен экспликациясын әзірлеу әдістерін;
- фильм немесе телевизиялық жобаны жасаудың барлық кезеңдерінде қойылымдық жұмысты ұйымдастыру дағдыларын;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік күжат түрі</u>	Беті 5 / 9

- актермен, деректі кейіпкермен және шығармашылық топпен жұмыс істеу тәсілдерін;
- кәсіби қызметте заманауи цифрлық технологиялар мен мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану дағдыларын;
- экрандық өнер туындыларын ғылыми талдау және интерпретациялау әдістерін;
- ғылыми мақалалар, эсселер, рефераттар және зерттеу жобаларын дайындау дағдыларын;
- кәсіби коммуникация, презентация жасау және шығармашылық шешімдерді дәлелдеу дағдыларын.

Құзыретті болуы тиіс:

- әлемдік және отандық кино мен телевидение тарихы мен теориясы мәселелерінде;
- көркем, деректі, анимациялық кино және телевизиялық бағдарламалар режиссурасының заманауи әдістерінде;
- драматургия, композиция және экрандық өнер құралдары арқылы көркем бейне жасауда;
- аудиовизуалды өндірістің заманауи технологиялары мен медиа-коммуникациялар саласында;
- экрандық туындылардың көркемдік деңгейін талдау мен бағалауда;
- кино өнері мен телевидение саласында ғылыми зерттеулер жүргізуде;
- шығармашылық үдерісті ұйымдастыру және қойылымдық топты басқару мәселелерінде;
- кино, телевидение және цифрлық медианың қазіргі даму үрдістерін бағалау мен қолдануда.

«Магистратура және PhD докторантураға қабылдау туралы ережеге» сәйкес, кіру емтиханы мынадай бөліктерден тұрады:

- Жазбаша эссе (ғылыми-педагогикалық бағыт);
- реферат қорғау (ғылыми-педагогикалық бағыт). Реферат негізгі пәндер кешені негізінде құрастырылады және ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша алдын ала орындалады.

Эссе мен реферат тақырыптары «Режиссура» білім беру бағдарламасының базалық және бейіндеуші пәндер кешенінің пәнаралық негізінде қалыптастырылған. Дайындыққа арналған пәндер қатарына: «**Режиссура теориясы**», «**Сценарийлік шеберлік негіздері**», «**Телевизиялық режиссура негіздері**» пәндері кіреді.

«**Кино және теледидар режиссурасы**» эссе тақырыптары (ғылыми-педагогикалық бағыт)

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 6 / 9

1. «Амангелді» фильмі (1938) қазақ киносының бастау нүктесі ретінде: идеологиялық тапсырыс пен көркемдік ізденіс арасында
2. Шәкен Айманов ұлттық кино мектебін қалыптастырудағы рөлі: актёрлықтан негізін салушы режиссёрлікке дейін
3. «Қазақ жаңа толқыны» мәдени феномен ретінде: туындау себептері, манифесі және халықаралық мойындалуы
4. Рашид Нұғманов шығармашылығы: «Игла» фильміндегі панк-эстетика, жастар наразылығы және кеңестік баяндауды деконструкциялау
5. Дәрежан Өмірбаев және аскетизм поэтикасы: Брессонның қазақ экранына әсері
6. 2000-2010 жылдардағы жанрлық кино: қазақстандық блокбастер мемлекеттік жоба ретінде («Көшпенділер», «Мың бала»)
7. «Адемокидің оралуы» және Әділхан Ержановтың әлеуметтік сатирасы: қазақ киносындағы жаңа реализм
8. Әмир Байғазин және «Гармония сабақтары»: жаңа буынның халықаралық дебюті және жасөспірімдер ортасындағы зорлық-зомбылық мәселесі
9. Копродукция мәселесі: қазақстандық кино халықаралық жобаларда және оның идентитеті
10. Қазақ киносындағы әйелдер көзқарасы: әйел-режиссёрлар және экрандағы гендердің репрезентациясы
11. Посткеңестік Қазақстанда ұлттық идентитетті қалыптастырудағы теледидардың рөлі
12. Қазақстанның деректі теледидары: жанрлары, авторлары, форматының эволюциясы
13. Телехикая қазақстандық қоғамның айнасы ретінде: сериалдан авторлық драматургияға дейін
14. Цифрлық көшу және OTT-платформалар: стриминг Қазақстанның теледидар ландшафтын қалай өзгертеді
15. Шәкен Айманов: тұтас кинематограф тарихы ретіндегі өмірбаян
16. Италияндық неореализм кино тілінің революциясы ретінде: қазіргі заманғы кино үшін сабақтар
17. Француз «жаңа толқыны» және «авторлық кино» ұғымының тууы: «Cahiers du cinéma» нені өзгертті?
18. Қатарлас «жаңа толқындар»: чехословак, неміс, венгр – ортақтығы мен ерекшелігі

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 7 / 9

19. Голливудтың «Жаңа Голливуды» 1967–1980: Коппола, Скорсезе, Кубрик – студиялық жүйе авторға қалай орын берді
20. Режиссёр автор ретінде: авторлық кино теориясы және оны сынау
21. Мизансцена мен монтаж кинорежиссураның екі полюсі ретінде: тарихи айтыс және қазіргі заманғы синтез
22. Түсірілім алаңындағы Станиславский жүйесі: ойын фильміндегі режиссёрдің актёрмен жұмысы
23. Эйзенштейннің монтаж теориясы: аттракцион, коллизия, интеллектуалды монтаж – қазіргі заманғы режиссёр үшін өзектілігі
24. «Кино тілі» ұғымы: киноның грамматикасы бар ма және оның қандай ережелері бар?
25. Кинодағы кеңістік пен уақыт: хронотоппен жұмыс істеудің режиссёрлік стратегиялары

Реферат тақырыптарының атаулары.

1. Цифрлық технологиялардың режиссёрлік өнердің дамуына әсері.
2. Қазіргі қазақстандық кино және теледидар режиссурасындағы ұлттық дәстүрлер.
3. Режиссёр Д. Манабай фильмдеріндегі драматургиялық қайшылықты зерттеу.
4. Қазақ теледидарында деректі фильмдер жасаудағы режиссёрлік шешімнің ерекшеліктері.
5. Қазіргі заманғы анимациядағы қазақ халқының ұлттық мәдениетінің визуалды шешімі.
6. Қазақстандық артхаус әлемдік кино контекстінде: режиссурадағы ұқсастықтар мен айырмашылықтар.
7. Постпродакшндегі ЖИ: монтажды, түс түзетуді және дыбыс дизайнын автоматтандыру.
8. Экран кеңістігінде қайшылықты бейнелеу: отандық телехикаяның даму үрдістері.
9. Режиссёр С. Дворцевойдың көркем фильмдеріндегі ұлттық-мәдени код.
10. Қазақстандық фильмдердің режиссёрлік шешімдеріндегі дәстүр мен қазіргі заманның диалогы.
11. ХХІ ғасыр кино режиссурасындағы жанрлық ерекшеліктердің эволюциясы.
12. Авторлық кино: режиссёрлік көзқарастың ерекшелігі және көркемдік тәсілдер.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 8 / 9

13. Кинематографиялық туындылардағы дәуірлілік пен уақыт динамикасының көркемдік интерпретациясын талдау.
14. Қазіргі заманғы қазақстандық кинематографиялық тәжірибеде қала бейнелерінің қалыптасуын семиотикалық талдау.
15. Кино мен теледидардағы дипфейк-технологиялар: шығармашылық құрал мен қауіп арасында.
16. Қазақстанда көркем кинематографтың қалыптасу мәселелерін жүйелі талдау: теориялық-әдіснамалық аспект.
17. Қазақстандағы әйел режиссурасы: тақырыптар, тіл, идентитет.
18. Тарихи-уақыт контекстіндегі деректі кинематография жасаудың әдіснамасы мен қазіргі заманғы үрдістері.
19. Жасанды интеллект және экран өнерінің даму перспективалары.
20. Стилистикалық интеграция кинематографиялық өнердің эстетикалық құрылымы мен мазмұнының негізгі элементі ретінде.
21. Қазіргі заманғы анимациялық тәжірибеде қазақ халқының мәдени аспектілерін бейнелеу.
22. Кино және теледидар режиссурасының теориялық негіздері.
23. Темірбек Жүргеновтың шығармашылық мұрасы және Қазақстанның көркемдік білім беруін дамытудағы мәдени миссиясы.
24. Мәдени идентитетті қалыптастыру құралы ретіндегі кино.
25. Жаһандану жағдайында Қазақстан кино және теледидарының даму перспективалары.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Ногербек Б. Кино Казахстана. Алматы: НПЦ, 1998.
2. Абикеева Г.О. Национализм в Казахстане и других странах Центральной Азии, и как этот процесс отражается в кинематографе. – Алматы: ОФ Центр Центрально-Азиатской кинематографии, 2006. – 308 с.
3. Смаилова И.Т. Спор кинокритика с киноврединой по поводу стиля и киноязыка в казахском игровом кино: чего хочу, что люблю, что вдохновляет. – Астана, 2013. – 102 с.
4. Синявский В. Н. Кино Казахстана. – Алма-Ата: Казахстан, 1969. – 184 с.
5. Байтанаев Б. А. Казахское кино: страницы истории. – Алматы: Өнер, 1998. – 256 с.
6. Kenez P. Cinema and Soviet Society, 1917–1953. – Cambridge: Cambridge University Press, 1992. – 276 p.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</u>	Беті 9 / 9

7. Youngblood D. J. Movies for the Masses: Popular Cinema and Soviet Society in the 1920s. – Cambridge: Cambridge University Press, 1992. – 228 p.
8. Beumers B. (ed.). The Cinema of Russia and the Former Soviet Union. – London: Wallflower Press, 2007. – 296 p. – (24 Frames Series).
9. Horton A., Brashinsky M. The Zero Hour: Glasnost and Soviet Cinema in Transition. – Princeton: Princeton University Press, 1992. – 258 p.
10. Condee N. The Imperial Trace: Recent Russian Cinema. – Oxford; New York: Oxford University Press, 2009. – 280 p.
11. Митта А. Кино между адом и раем. – «Астрель», «ВКТ», 2012.
12. Пудовкин В. Время крупным планом. Собр. Соч. – МЛ, 1987.
13. Тарковский А. Лекции по кинорежиссуре. – М., 1981.
14. Фрейлих С. Золотое сечение экрана. – М.: Искусство, 1976.
15. Фрумкин Г.М. Телевизионная режиссура. Введение в профессию. – «Академический проект», 2009.
16. Эйзенштейн С. Монтаж. – М.: ВГИК, 1998.
17. Бергман И. В театре и кино. – М.: Радуга, 1985.
18. Антониони А. Статьи, эссе, сценарии. – М.: Радуга, 1986.
19. Бюнуэль Л. Мой последний вздох. – М.: Радуга, 1989.
20. Висконти Л. Статьи, Свидетельства, Высказывания. – МЛ, 1986.
21. Феллини Ф. Делать фильм. – М.: Искусство, 1984.
22. Юткевич С. Контрапункт режиссера. – М.: Искусство, 1960.
23. Уорд Питер. Композиция кадра в кино и на ТВ. – «ГИТР», 2005.
24. Аристотель. Риторика, Поэтика. – М., 2000.
25. Арнхейм Р. Кино как искусство. – М., 1960.
26. Базен А. Что такое кино? – М., 1972.
27. Блейман М. О кино – свидетельские показания. – М., 1973.
28. Брехт Б. Малый органон для театра // Театр. – М., 1965. – Т. 2.
29. Панфилов Н. Школа кинолюбителя. – М.: Искусство, 1979.